

Sygn. akt IV Ca 512/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2017 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca - SSO Katarzyna Mirek - Kwaśnicka

Sędziowie - SO Małgorzata Szeromska

SO Wacław Banasik (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie 5 października 2017r. w P.

sprawy z powództwa U. 3 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko M. S. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Żyrardowie z 11 kwietnia 2017 r.

sygn. akt I C 1252/16

oddala apelację.

IV Ca 512/17

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 2 października 2015 roku powód U. 3 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. domagał się zasądzenia od pozwanej M. S. (2) kwoty 33.764,73 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że wierzytelność wobec pozwanej wynika z umowy kredytu z dnia 22 czerwca 2006 roku nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała środki pieniężne w ustalonej umową wysokości. Umową cesji z dnia 27 kwietnia 2015 r. powód nabył powyższą wierzytelność, na którą składa się: kapitał – 15.464,52 zł, skapitalizowane odsetki umowne – 2.969,98 zł naliczone za okres od daty zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania według określonej umową stopy procentowej oraz odsetki skapitalizowane naliczone od dnia następującego po dniu rozwiązania umowy do dnia poprzedzającego złożenie pozwu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 października 2015 roku w sprawie VI Nc-e 1922262/15 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw złożyła pozwana M. S. (1) zaskarżając go w całości. Wniosła o oddalenie powództwa wskazując, że powód nie udowodnił istnienia zobowiązania. Podniosła ponadto zarzut przedawnienia.

W odpowiedzi na sprzeciw, powód cofnął pozew o kwotę 160,59 zł tytułem naliczonych odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia podtrzymując żądanie pozwu w pozostałym zakresie.

Sąd Rejonowy w Żyrardowie wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie I C 1252/16 powództwo oddalił.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

W dniu 22 czerwca 2006 r. pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą w K. a M. S. (2) została zawarta umowa kredytu nr (...) w kwocie 19.500 zł na zakup pojazdu na okres od 22 czerwca 2006 r. do 25 czerwca 2013 r. Pismem z dnia 27 sierpnia 2009 r. powyższa umowa została wypowiedziana z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia wobec powstania zaległości w spłacie kredytu. W dniu 14 stycznia 2011 roku przeciwko pozwanej wystawiony został bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu Sąd Rejonowy w Żyrardowie postanowieniem z dnia 19 stycznia 2011 r. w sprawie I Co 78/11 nadał klauzulę wykonalności. W oparciu o powyższy tytułu wykonawczy z wniosku banku toczyło się przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone postanowieniem Komornika z dnia 3 lutego 2014 roku.

Umową przelewu wierzytelności z dnia 26 kwietnia 2015 roku powód U. 3 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nabył od (...) Bank S.A. w W. wierzytelność w wysokości 33.764,73 zł przysługującą w stosunku do pozwanej M. S. (2), obejmującą kapitał w kwocie 15.464,52 zł oraz odsetki w kwocie 18.300,21 zł.

Sąd Rejonowy podzielił zarzut strony pozwanej odnoszący się do kwestii przedawnienia dochodzonych należności, uznając go za uzasadniony.

Dochodzone w rozpoznawanej sprawie roszczenie majątkowe co do zasady ulega przedawnieniu, zgodnie z art. 117 § 1 k.c. Ponieważ roszczenie to związane jest z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi 3 lata (art. 118 k.c.). Z uwagi na to, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.) ustalenia wymagał termin wymagalności dochodzonego pozewem roszczenia. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na określenie wymagalności roszczenia najpóźniej w dniu 14 stycznia 2011 roku. Umową cesji wierzytelności z dnia 26 kwietnia 2015 r. powód nabył wierzytelność banku w stosunku do pozwanej, wynikającą z umowy z dnia 22 czerwca 2006 r. nr (...), w której kapitał określono na kwotę 19.500 zł. Jest to więc ta sama wierzytelność, która objęta była bankowym tytułem egzekucyjnym, wystawionym przez bank w dniu 14 stycznia 2011 r., wskazującym na wymagalność tego roszczenia w dniu wystawienia tytułu egzekucyjnego. Zatem roszczenie główne stało się wymagalne w stosunku do pozwanej najpóźniej w dniu 14 stycznia 2011 r. Tymczasem powód wystąpił z powództwem o zasądzenie przedmiotowej należności głównej i związanych z nią należności ubocznych w postaci odsetek w dniu 2 października 2015 r., podczas gdy trzyletni termin przedawnienia upłynął w dniu 14 stycznia 2014 r. Wymaga również podkreślenia, że roszczenie o odsetki za opóźnienie i inne roszczenia uboczne przedawniają się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. W sprawie niniejszej wbrew twierdzeniom powoda nie nastąpiło przerwanie biegu terminu przedawnienia. Wprawdzie poprzedni wierzyciel, na podstawie wystawionego przez siebie bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu Sąd Rejonowy w Żyrardowie w dniu 19 stycznia 2011 r. nadał klauzulę wykonalności, wszczął egzekucję przeciwko pozwanej, to jednak czynność ta nie spowodowała przerwania biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. Sąd Rejonowy podzielił stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r. III CZP 29/16, zgodnie z którym nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Skoro zatem roszczenie powoda w stosunku do pozwanej uległo przedawnieniu, pozwana zgłaszając zarzut przedawnienia, skutecznie uchyliła się od jego zaspokojenia na podstawie art. 117 § 2 k.c. Tym samym skierowanie przeciwko pozwanej powództwo podlega oddaleniu.

Apelację od tego wyroku złożył powód U. 3 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.. Zarzucił on Sądowi Rejonowemu naruszenie prawa materialnego o art. 123 § 1 k.c. w zw. z art. 124 k.c. przez

ich błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że czynności pierwotnego wierzyciela nie spowodowały przerwania biegu terminu przedawnienia, art. 509 § 2 k.c. w zw. z wyżej wskazanymi przepisami, przez nie uznanie, że na cesjonariusza wraz z wierzytelnością przechodzą wszelkie związane z nią prawa, w tym cesjonariusz w sytuację prawną cedenta w całości, a w szczególności odnosi się do cesjonariusza skutek przerwania biegu terminu przedawnienia roszczenia spowodowany czynnościami podejmowanymi przez cedenta. Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Apelujący ma rację, że co do zasady, wyrażonej w art. 509 § 2 k.c., wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa. Do niedawna w doktrynie i orzecznictwie sądowym nie budziło wątpliwości stwierdzenie, że wskutek cesji wierzytelności sytuacja prawna dłużnika pozostaje niezmieniona i dochodzi jedynie do zmiany wierzyciela, czyli osoby, względem której dłużnik jest zobowiązany. Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, gdyż zbycie wierzytelności jest obojętne dla jego biegu. Tak więc dłużnikowi przysługuje wobec cesjonariusza zarzut przedawnienia na takich samych warunkach i zasadach, jakie służyły mu wobec pierwotnego wierzyciela. Jednak jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r. (III CZP 29/16, LEX nr 2067028) - powoływanej przez Sąd pierwszej instancji - ta ogólna zasada kształtuje się odmiennie w przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym, co wynika ze szczególnego trybu dochodzenia roszczenia przez banki. Właśnie w tym rozumieniu przywołano w uzasadnieniu tego orzeczenia wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r. (II CSK 196/14, nie publ.) z tezą, iż przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania - skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Dlatego właśnie uznano, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu i wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została nadana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność została dokonana. Wskazywano, że nie bez znaczenia jest okoliczność, iż przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy niebędącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Tak więc nabywca wierzytelności niebędący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo (po umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku banku, co miało nastąpić przed dokonaniem cesji). Właśnie dlatego taki nabywca nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia wywołaną złożeniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, czy złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem.

Sąd Okręgowy, w składzie rozpoznającym apelację, w pełni podziela przedstawione wyżej stanowisko. Można jedynie uzupełnić je przez stwierdzenie, że zasadność takiego poglądu potwierdził Sąd Najwyższy w kolejnym postanowieniu z dnia 5 października 2016 r. (III CZP 52/16, Biuletyn SN, nr 11) w pełni podzielając wywody zawarte w omawianych orzeczeniach z dnia 19 listopada 2014 r. i 29 czerwca 2016 r. Jak trafnie dodano "... cesjonariusz uzyskuje w chwili przelewu wierzytelność w takim kształcie materialnoprawnym, w jakim przysługiwała ona cedentowi; nie może jedynie korzystać z przysługujących cedentowi indywidualnych, wyjątkowych przywilejów dotyczących egzekucji wierzytelności ani z ich skutków". Taka trafna linia orzecznicza Sadu Najwyższego jest już jednolita, gdyż i w uchwale z dnia 9 czerwca 2017 r. (III CZP 17/17) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem.

Zdaniem Sądu Okręgowego taka argumentacja jest przekonująca i podważa słuszność zarzutów stawianych w apelacji. A zatem, skoro roszczenie powoda w stosunku do pozwanej uległo przedawnieniu, pozwana zgłaszając zarzut

przedawnienia skutecznie uchyliła się od jego zaspokojenia na podstawie art. 117 § 2 k.c. W tej sytuacji powództwo prawidłowo zostało oddalone przez Sąd Rejonowy.

Z podanych wyżej względów Sad Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Katarzyna Mirek-Kwaśnicka

Małgorzata Szeromska Waclaw Banasik